

ГОТОВНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ: СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА

На сучасному етапі актуальним завданням підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних до інноваційної педагогічної діяльності на рівні світових стандартів, є формування готовності майбутніх учителів початкової ланки освіти до професійної діяльності.

У статті розглядаються окремі аспекти підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в навчальному процесі. Розкрито сутність і структуру готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі.

Проаналізовано роботи різних авторів із проблеми формування готовності до професійної діяльності. Досліджено існуючі дефініції термінів "готовність", "готовність до дії" "підготовка" та "професійна підготовка". Розкрито сутність базового конструкту "підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення у професійній діяльності".

Визначено професійну підготовку майбутніх учителів початкової школи до застосування зазначеної технології в освітній діяльності як цілісний, послідовний і креативно спрямований процес набуття компетентностей, що надає фахівцю можливість професійно-особистісного становлення відповідно до вимог і змісту шкільної базової підготовки згідно з Державним стандартом початкової освіти.

Сформульовано поняття "готовність майбутнього вчителя початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі".

Виділено чотири структурних компоненти готовності до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі: мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний та рефлексивно-корекційний.

Ключові слова: *готовність, готовність до дії, підготовка, професійна підготовка, вчитель початкової школи, технологія розвитку критичного мислення, структура готовності.*

Стратегія формування Нової української школи та джерел розвитку початкової освіти на сучасному етапі вимагають від освітянської спільноти вищої освіти вдосконалення та розвитку професійних умінь, формування необхідних компетентностей педагогічної діяльності майбутніх учителів початкових класів. Вчитель початкових класів – це митець, який вкладає у свою професійну діяльність потужний арсенал для реалізації широких можливостей креативних здібностей молодших школярів.

Тому в контексті професійної підготовки необхідно формувати у майбутніх фахівців не лише потужну систему знань у галузі психолого-педагогічних, фундаментальних, професійно орієнтованих дисциплін і методичних умінь, а й компетентності щодо розвитку критичного мислення учнів початкової школи. Вчитель, який має власний стиль розв'язання педагогічних ситуацій, володіє високим рівнем індивідуально-творчої продуктивності, знає та може професійно користуватися унікальними методами й прийомами, підходами до кожної дитини, здатний досягати високих результатів у сфері професійної діяльності в галузі початкової освіти. Отже, сучасна початкова школа очікує на плеяду вчителів, які можуть розкрити в дитині здібності критично мислячої особистості.

У розвитку теорії сучасної педагогічної освіти існує низка значущих досліджень, що розкривають закономірності професійної підготовки й формування готовності до професійної діяльності. Проблему формування професійної готовності до педагогічної діяльності було розглянуто у багатьох сучасних психолого-педагогічних дослідженнях К. Дурай-Новаковської, М. Кобзева, А. Міщенко, В. Тамаріна, В. Сластеніна та ін.

Проблемам педагогічного професіоналізму присвятили праці А. Алексюк, І. Багаєва, Є. Барбіна, І. Богданова, М. Букач, Н. Гузій, В. Горбенко, Л. Гребенкіна, В. Гриньова, Б. Дьяченко, І. Ісаєв, Н. Кузьміна, В. Міжеригов, І. Підласий, О. Пехота, О. Рудницька, В. Синенко, С. Сисоєва, В. Сластьонін, А. Столярченко, І. Харламов та ін.

Мета статті – розкриття сутності й структури готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі.

Сучасна початкова школа очікує на плеяду вчителів, які можуть розкрити в дитині здібності критично мислячої особистості.

Вчитель початкової школи повинен не тільки знати про інтерактивні технології навчання, а й уміти застосовувати їх на практиці, а для цього необхідно, щоб мета, зміст, форми і методи професійної підготовки були зорієнтовані на використання студентами цих технологій. Важливо підготувати вчителя з творчим науково-педагогічним мисленням, із певною системою особистісних, професійних якостей, необхідних знань, умінь і навичок, що сприятиме формуванню готовності майбутніх учителів початкових класів до зазначеного виду діяльності.

У своїх подальших пошуках варто керуватися розумінням того, як відбувається підготовка майбутніх фахівців, що є рушійними силами цього процесу, які чинники впливають на процес підготовки та отримання результату – готовності майбутніх педагогів до професійної діяльності.

Таким чином, у контексті нашого дослідження потребують розгляду існуючі дефініції термінів “готовність”, “готовність до дії” “підготовка” та “професійна підготовка”.

Цікавим для нашого дослідження є тлумачення поняття “*готовність до дії*”, наведене у психологічному словнику як оснащення людини необхідними знаннями, вміннями, навичками для успішного досягнення мети й установка на будь-яку діяльність.

Поняття “професійна готовність” широко застосовується у педагогічній літературі й нерідко ототожнюється з поняттям “професійна підготовка” і також має кілька значень. Найбільш поширене тлумачення: щось організувати, навчити необхідного, дати необхідні знання.

Аналіз лексикографічних джерел дав змогу з’ясувати, що поняття готовності не розкрито повною мірою.

У тлумачному словнику В. Даля “готовність” трактується як “стан та властивість готового”, а термін “готовий” означає “той, хто підготувався до чогось” [2]. За визначенням С. Ожегова, готовність розглядається як “стан, у якому все готове до всього, все зроблено” [7].

“Готовність” із погляду біології та фізіології розглядається як стан, пов’язаний із загальною активізацією організму, що передує поведінці. За психологічного підходу готовність тлумачиться як певний стан психічних функцій, що забезпечує високий рівень досягнень у виконанні певної діяльності; за функціонального – як результат підготовки (підготовленості) до певної роботи. Відповідно до цього підходу, готовність – це стійке, багатоаспектне, ієрархізоване утворення особистості, яке містить низку компонентів (мотиваційний, когнітивний, операційний тощо), адекватних вимогам, змісту та умовам діяльності, які в сукупності дають змогу суб’єктові виконувати діяльність більш-менш успішно.

Існують також різні підходи до визначення готовності у спеціальній літературі та дисертаційних дослідженнях. Це пов’язано з тим, що в процесі тлумачення терміна дослідники звертали увагу на вид діяльності.

Поняття “готовність” у педагогічній науковій думці розглядається в таких аспектах, як: категорія теорії діяльності, тобто певний стан особистості, підготовленої до діяльності (О. Бондарчук, О. Ростунов); результат процесу професійної підготовки фахівця у ЗВО (Ю. Поваренков, Н. Пов’якель); цілісне поєднання всіх боків особистості: пізнавального, емоційного, мотиваційного (Н. Антонова, А. Деркач); активний стан особистості в процесі діяльності (П. Шавір); певний стан свідомості майбутнього фахівця у ситуації відповідальних професійних дій чи підготовки до них (В. Семиченко, З. Решитова); суб’єктивний стан особистості, котра вважає себе здатною й підготовленою до певного виду діяльності (Л. Суботіна, О. Хрущ-Ріпська); мета і результат професійної підготовки (О. Дуплійчук).

Окрім поняття готовності, потребують розгляду взаємопов’язані поняття “підготовка” та “професійна підготовка”.

Поняття “професійна підготовка” вживається в декількох значеннях, а інколи й ототожнюється з професійною готовністю. Аналіз словникових трактувань свідчить про те, що термін “підготовка” збагачує поняття “готовність”, указуючи на те, що підготовка до професії – це ні що інше, як формування готовності до неї, система установок на працю, стійка орієнтація на виконання трудових завдань. Загальна готовність до праці є психічним результатом професійної підготовки.

Професійна готовність – це не лише результат, а й мета професійної підготовки, початкова й основна умова ефективної реалізації потенціалу кожної особистості. Це вказує на діалектичний характер готовності як якості та стану, а також динамічного процесу. Таким чином, ця відмінність дає змогу більш чітко аналізувати й інтерпретувати поняття професійної підготовки.

Дедалі частіше сучасні теоретики професійної освіти пов’язують професійну підготовку з професійною готовністю, активністю та цілеспрямованістю. На думку К. Дурай-Новакової, професійна готовність являє собою усвідомлення високої ролі соціальної відповідальності, прагнення до активного виконання професійного завдання, установку на реалізацію знань, умінь та якостей особистості [5].

О. Абдулліна та А. Серих вважають поняття “підготовка” й “готовність” взаємопов’язаними та взаємозумовленими. Н. Руденко у своєму дисертаційному дослідженні зазначає, що ці поняття диференціюються.

К. Дурай-Новакова наголошує на тому, що готовність є складним багатовимірним утворенням, що включає у себе безліч показників, які одночасно виступають як одне ціле.

Більш широке розуміння досліджуваного феномену подано у дослідженні Л. Дзюбак-Шпурик. Учена розглядає готовність як складну багаторівневу властивість, налагоджену внутрішню структуру якостей та здібностей особистості, що має такі характеристики: ґрунтується на основі досвіду, легко актуалізується; є стійкою, не потребує постійного оновлення форм через непередбачувану педагогічну ситуацію; динамічна, піддається вдосконаленню і може досягати більш високих рівнів за певних педагогічних умов [3, с. 8].

І. Гавриш вважає, що сутність готовності особистості до педагогічної діяльності полягає у діалектичній єдності всіх її структурних компонентів, властивостей, зв’язків і відносин та розуміє її як інтегративну особисту формацію, що є регулятором і умовою успішної професійної діяльності вчителя [1, с. 17].

Таким чином, на основі змістово-теоретичного аналізу наукових джерел термін “готовність” будемо розуміти як складну багаторівневу формацію, яка характеризується налагодженою структурою якостей та здібностей особистості, що реалізуються в діяльності.

Отже, охарактеризувавши ключові поняття цього дослідження “підготовка”, “готовність”, “професійна підготовка”, логічно перейти до з’ясування та осмислення концептуальної сутності базового конструкту “підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в професійній діяльності”.

Процес підготовки майбутнього вчителя початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі має бути не лише спрямованим на формування професійних знань, умінь та навичок, а й на виховання особистості, яка буде вмотивованою продовжувати навчання у майбутньому, знатною до підвищення власної кваліфікації в сучасному світі в умовах ери сучасних технологій, що постійно вдосконалюються та змінюються.

У межах публікації підготовку майбутніх учителів початкової школи розглядаємо як педагогічний феномен, процес формування комплексу компетентностей, особистісних якостей, що надають фахівцю можливість професійно-особистісного становлення, виявлення його активності педагогічними засобами організації навчального процесу та освітнього внутрішньоуніверситетського середовища. Тому, як видається, **підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в навчальному процесі** – це цілеспрямований, керований процес формування всебічної, цілісної педагогічної компетентності, що заснований середовищному, системному, акмеологічному, аксіологічному, компетентнісному, діяльнісному підходах, вимагає встановлення цілей процесу професійної підготовки, змістовного добору навчального матеріалу, застосування комплексу форм, методів, засобів і технологій лекційного, інтерактивного навчання та новітніх інформаційних технологій.

Професійну підготовку майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення у навчальній діяльності визначаємо як цілісний, послідовний і творчо орієнтований процес набуття компетентностей, що надає фахівцеві можливості професійно-особистісного становлення відповідно до вимог і змісту шкільної базової підготовки згідно з Державним стандартом початкової освіти.

У контексті нашого дослідження ми послуговуємося працями І. Дичківської [4, с. 122–127], яка досліджує готовність учителя до запровадження інноваційних технологій. Учена розглядає готовність як складне інтегративне утворення, як внутрішню силу, що формує інноваційну позицію педагога і базується на мотиваційному, емоційно-вольовому, пізнавальному компонентах. Кожен компонент готовності до інноваційної діяльності характеризується певними особливостями, які виявляються на стадії підготовки, “налаштування” педагога на перетворювальну діяльність.

Готовність майбутнього вчителя початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі розглядаємо як складне, цілісне та динамічне особистісне утворення, що єднає у собі мотиваційно-ціннісний, процесуальний, змістово-гностичний, дослідницько-рефлексивний компоненти, професійні якості й здібності, наявність і ступінь сформованості яких забезпечують ефективність навчання та виховання учнів початкової ланки освіти.

Опираючись на наукові дослідження [3; 5; 6], ми виділяємо такі складники готовності майбутнього вчителя початкових класів до застосування технології розвитку критичного мислення у навчальному процесі, як особистісна готовність, науково-теоретична та практична готовність.

Розглядаючи структуру готовності, вважаємо за доцільне звернути увагу на праці М. Дьяченко та Л. Кандибовича.

У змісті структури готовності дослідники виділяють п’ять взаємопов’язаних між собою компонентів: мотиваційний – виражається у наявності потреби в успішному виконанні поставленого завдання, стійкому інтересі до об’єкту діяльності, способах її здійснення, прагненні до успіху; орієнтаційний – включає знання та уявлення про особливості та умови діяльності; операційний – передбачає оволодіння методами та прийомами, вміннями та навиками діяльності; вольовий – характеризує внутрішню потребу в управлінні діями; оцінний – передбачає самооцінку своєї підготовленості до розв’язання професійних завдань за встановленими зразками.

Н. Іпполітова у структурі готовності майбутнього вчителя до професійної педагогічної діяльності виділяє три взаємопов’язані компоненти: *особистісний* – характеризується ступенем морально-педагогічної готовності вчителя до професійної діяльності, відображає рівень сформованості ціннісних орієнтацій, інтересу до професії, розвиток мотивації педагогічної діяльності; *когнітивний* компонент відображає усвідомлення вчителем сутності та змісту педагогічної діяльності, рівня загальнопедагогічних, методичних, спеціальних предметних знань, необхідних для ефективної професійно-педагогічної діяльності; *практикологічний* компонент розкриває професійні вміння і навички, необхідні для реалізації функцій педагогічної діяльності та забезпечення її ефективності [5].

Проаналізувавши роботи різних авторів із проблеми формування готовності до професійної діяльності та піддавши аналізу структурні компоненти готовності, запропоновані різними вченими, ми дійшли висновку, що до цього питання не існує єдиного підходу, тому на основі вивчених робіт виокремлюємо чотири структурних компоненти готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі: *мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний, рефлексивно-корекційний*.

Мотиваційний компонент передбачає мотиви, інтереси і потреби майбутнього вчителя початкової школи у використанні технології розвитку критичного мислення для навчання, виховання й розвитку молодшого школяра, реалізації його здібностей і можливостей; ціннісні орієнтації вчителя; його особистісні якості: професійна мобільність і адаптивність в інформаційному суспільстві, бажання досягти ефективного результату; прагнення до творчого пошуку.

Когнітивний компонент характеризується специфічними знаннями майбутнього вчителя, які необхідні для успішного застосування технології розвитку критичного мислення у професійній діяльності.

Операційно-діяльнісний компонент включає комплекс специфічних умінь, навичок, досвіду, необхідних для застосування технології розвитку критичного мислення у професійній діяльності.

Рефлексивно-корекційний компонент вимагає вміння критично аналізувати й оцінювати педагогічну ефективність технології розвитку критичного мислення; перевіряти якість реалізації дидактичних функцій окресленої технології; оцінювати результат апробації ресурсу в навчальному процесі; аналізувати власну обізнаність із сучасними технологіями навчання та педагогічним досвідом їх застосування у навчальному процесі початкової школи.

Виходячи із цього, визначаємо структуру готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в професійній діяльності як сукупність мотиваційного, когнітивного, операційно-діялісного, рефлексивно-корекційного компонентів, що визначають спроможність майбутнього вчителя до розв'язання завдань навчання та виховання молодших школярів в умовах НУШ.

Висновки. З огляду на викладене вище, ми дійшли висновку, що готовність майбутнього вчителя початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі – складне, динамічне, цілісне особистісне утворення, що являє собою єдність мотиваційно-ціннісного, змістово-гносичного, процесуального, дослідницько-рефлексивного компонентів, професійних якостей і здібностей, наявність і ступінь сформованості яких забезпечують результативність виховання, освіти і навчання учнів початкової ланки освіти. У структурі готовності до застосування технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі виділяємо мотиваційний, когнітивний, операційно-діялісний, рефлексивно-корекційний структурні компоненти. Відповідно до логіки нашого дослідження, виникає потреба в обґрунтуванні критеріїв, показників та рівнів сформованості готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування технології розвитку критичного мислення в навчальному процесі.

Використана література:

1. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності : автореф. дис. ... док. пед. наук ; Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2006. С. 17.
2. Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка. Москва : Русский язык, 1978. Т. 4. С. 387–388.
3. Дзюба-Шпурик Л. Г. Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до ознайомлення учнів з інформаційно-комунікаційними технологіями : автореф. дис. ... канд. пед. наук ; Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. Полтава, 2016. С. 8.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. С. 122–127.
5. Дурай-Новаковская М. Основы и закономерности процесса формирования профессиональной готовности к педагогической деятельности : автореф. дисс. ... докт. пед. наук. Москва, 1983. С. 41.
6. Ипполитова Н. В. Система профессиональной подготовки студентов педагогического вуза: личностный аспект : монография. Шадринск : Исеть, 2006. 236 с.
7. Ожегов С. И. Словарь русского языка / под ред. Н. Ю. Шведовой. Москва, 1981. С. 131.

References:

1. Havrysh I. V. (2006) Teoretyko-metodolohichni osnovy formyrovanye hotovnosti maybutnikh uchyteliv do innovatsiynoyi profesiyanoi diyal'nosti [Theoretical and methodological bases of formation of readiness of future teachers for innovative professional activity]. Kharkiv: Kharkivs'kyi natsional'nyy pedahohichnyy un-t im. H.S.Skovorody. S. 17[in Ukrainian].
2. Dal', V. I. (1978) Tolkovyy slovar' zhivogo velikorusskogo yazyka. 4 tom.[Explanatory dictionary of the living Great Russian language] Moskva: Russkiy yazyk. S. 387-388 [in Russian].
3. Dzyuba-Shpuryk, L. H. (2016) Formuvannya hotovnosti maybutnikh uchyteliv pochatkovoyi shkoly do oznayomlennya uchniv z informatsiyno-komunikatsiynymy tekhnolohiyamy [Formation of readiness of future primary school teachers to acquaint students with information and communication technologies]. *Avto-ref. dys. kand. ped. nauk.* Poltava: Poltav's'kyi natsional'nyy pedahohichnyy universytet imeni V.H. Korolenka. S. 8[in Ukrainian].
4. Dychkivs'ka I. M. (2004) Innovatsiyni pedahohichni tekhnolohiyi: navch. posib. [Innovative pedagogical technologies: a textbook]. Kyiv: Akademvydav. S. 122-127 [in Ukrainian].
5. Duray-Novakovskaya M. (1983) Osnovy i zakonomernosti protsessa formirovaniya professional'noy gotovnosti k pedagogicheskoy deyatelnosti: *avtoferat diss. dokt. ped. nauk* [Foundations and patterns of the process of forming professional readiness for pedagogical activity]. Moskva. S. 41[in Ukrainian].
6. Ippolitova N. V. (2006) Sistema professional'noy podgotovki studentov pedagogicheskogo vuza: lichnostnyy aspekt: monografiya [The system of professional training of students of a pedagogical university: personal aspect: monograph]. Shadrinsk: Iset'. 236 s. [in Russian].
7. Ozhegov, S. I., (1981). Slovar' russkogo yazyka red. N.YU. Shvedova [Dictionary of the Russian language]. Moskva. 131 s. [in Russian].

Biriuk L. Y., Remniova N. Y. Primary school teacher's ready to apply critical thinking technology: essence and structure

At the present stage, the urgent task of training competitive professionals capable of innovative pedagogical activities at the level of world standards is the formation of the readiness of future primary school teachers for professional activities.

Some aspects of preparation of future primary school teachers for application of technology of development of critical thinking in educational process are considered. The essence and structure of readiness of future primary school teachers for application of technology of development of critical thinking in educational process are opened.

The works of different authors on the problem of forming readiness for professional activity are analyzed. The existing definitions of the terms "readiness", "readiness for action", "training" and "professional training" are studied.

The essence of the basic construct is revealed - "preparation of future primary school teachers for the application of the technology of critical thinking development in professional activity".

The professional training of future primary school teachers for the application of this technology in educational activities is defined as a holistic, consistent and creatively oriented process of acquiring competencies, which gives the specialist the opportunity to become professional in accordance with the requirements and content of school basic training.

The concept of "readiness of the future primary school teacher to apply the technology of development of critical thinking in the educational process" is formulated.

Four structural components of readiness for application of technology of development of critical thinking in educational process are allocated: motivational; cognitive; operational and activity; reflexive-corrective.

Key words: *readiness, readiness for action, preparation, professional training, primary school teacher, technology of critical thinking development.*

УДК 378.22

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.74.02>

Васильєва М. П.

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ
ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В СИСТЕМІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА**

Розглядаються особливості підготовки викладачів іноземної мови до професійної діяльності в системі освіти дорослих Республіки Польща. До основних типів навчальних закладів, в яких здійснюється підготовка викладачів іноземних мов, належать класичні університети, педагогічні університети та академії. Зазначено, що для здійснення професійної діяльності в системі освіти дорослих необхідно мати освітньо-кваліфікаційний рівень магістра. Існує декілька способів здобути кваліфікацію викладача іноземної мови. Найбільш розповсюджений – вступити на філологічний факультет університету за напрямом підготовки "викладач". Існує національний стандарт підготовки викладачів іноземної мови. Підготовка магістрів не може тривати менше, ніж три семестри. Підготовка до професійної діяльності включає предметну, психолого-педагогічну та методичну підготовку. Освітній стандарт надає детальну характеристику результатів навчання, які складаються зі знань, умінь та соціальних компетенцій. Навчальні програми та критерії вступу кожен вищий навчальний заклад установлює самостійно. Вивчено зміст навчальних програм підготовки викладачів іноземних мов трьох провідних університетів Польщі: Варшавського, Жешувського та Опольського. Відзначено як різний склад дисциплін, так і різне співвідношення годин, відведених на предметну, психолого-педагогічну та методичну підготовку. Сильними сторонами Варшавського університету є велика увага до підготовки викладачів іноземних мов саме до роботи з дорослою аудиторією, а також порівняльні, культурні та європейські аспекти навчання викладачів іноземної мови. Випускники вищу можуть викладати відразу дві іноземні мови. У Жешувському університеті велика увага приділяється філологічній підготовці фахівців. Опольський університет надає ґрунтовну підготовку з основ наукових досліджень та дисциплін психолого-педагогічного циклу.

Ключові слова: *викладач іноземної мови, іноземна мова, професійна діяльність, система освіти дорослих, університет, ступінь магістра, освітній стандарт, навчальна програма, педагогічна практика.*

У зв'язку з процесами євроінтеграції та глобалізації багато уваги у нашому суспільстві приділяється вивченню іноземних мов. Одне із завдань вищої освіти – підготувати викладачів, які зможуть розвинути навички користування іноземною мовою у осіб різного віку. Уже багато зроблено для того, щоб удосконалити підготовку вчителів іноземних мов для дитячих садків та середніх шкіл, проте шляхи модернізації підготовки викладачів іноземних мов для роботи з різними категоріями дорослого населення ще потребують вдосконалення. Цікавим і актуальним, на нашу думку, є вивчення досвіду організації підготовки викладачів іноземної мови до професійної діяльності у сфері освіти дорослих в європейських країнах, зокрема в Республіці Польща, яка є найближчим географічним сусідом нашої держави. Республіка Польща у 1999 р. приєдналася до Болонського процесу, з 1 травня 2004 р. є повноцінним членом Європейського Союзу і, безперечно, вже має певний позитивний досвід освітніх реформ.